

SPECIAL

Najčitanije

[Čitatelji Sound Reporta odabrali najbolje u 2021. \(/special-report/citatelji-sound-reporta-odabrali-najbolje-u-2021/\)](#)

prije 5 dana

[NEKAD I DANAS: Božićne pjesme \(/special-report/nekad-i-danas-bozicne-pjesme/\)](#)

prije 1 tjedan

[Dvorana Lisinski slavi 48. rođendan - prisjetili smo se nekoliko sjajnih trenutaka \(/special-report/dvorana-lisinski-slavi-48-rodendan-prisjetili-](#)

NEKAD I DANAS: Prodaja albuma

30.12.2021. 20:20

Share

Tweet

Share

Glazbeni albumi nekad su bili primarni izvor zarade izvođača, a njihov uspjeh mjerio se u broju prodanih primjeraka. Albumi najvećih zvijezda dostizali su srebrene, zlatne, dijamantne i platinaste naknade, a iako takvih albuma s kojima izvođači mogu doseći ove zavidne brojke ima i danas, tržište se korjenito promijenilo te je album koji je nekada bio stup glazbene industrije pao u drugi plan. Koji su tome uzroci te kakva je sadašnjost i kakva potencijalna budućnost čeka albume istražiti ćemo u nastavku.

Digitalno vrijeme u glazbenoj industriji u prvi plan je stavilo singlove i playliste. Od pojave prvog glazbenog albuma koji je prije sedamdeset i tri godine objavila diskografska kuća Columbia Records (tada je na vinilu snimljen Mendelsohnov *Koncert u E-molu*) pa do danas, glazbena industrija dramatično se promijenila. U ovoj novoj eri albumi koji su gotovo pola stoljeća bili u fokusu, tržišnu bitku gube, između ostalog, zbog toga što streaming servisi za razliku od fizičkog nosača zvuka omogućavaju slušatelju da na brz i jednostavan (i jeftiniji) način umjesto preslušavanja cjeline u nekoliko klikova na omiljenoj platformi kreira playlistu sastavljenu od raznih izvođača i žanrova bez nekog posebnog unaprijed određenog redoslijeda, vođeni trenutnim raspoloženjem, određenom tematikom, prigodom ili nečim trećim te je preslušavanje albuma (čak i na novim platformama) postalo rjeđe. No, i u ovoj eri albumi su i dalje važni. Neke od najljepših glazbenih priča ne bi bile potpune ako bi pjesme iz tih cjelina bile odvojene samo na čestice (koliko god kvalitetne one bile) jer singlovi su tradicionalno uvijek bili "mamac" koji je vodio većoj priči. Koliko je nekim izvođačima stalo do prezentacije albuma kao konceptualne cjeline govori nedavni primjer Adele koja je za svoj aktualni album "30" natjerala streaming div Spotify da za njegovo preslušavanje onemogući opciju 'shuffle'. Kada preslušavate albume možete biti poprilično sigurni da je svaka pjesma na određenom mjestu s razlogom, a preslušavanjem po redoslijedu dolazite do iskustva kakvo je izvođač zamislio stvarajući ga. Naravno, u glazbi se treba uživati na načine koji vam osobno najviše odgovaraju i slušanje glazbe ne bi trebalo dolaziti s "pravilnikom", no svejedno, postoji nešto posebno u prepuštanju albumu od početka do kraja, puštajući da vas svakom pjesmom nosi sve dalje.

1956. godine, osam godina nakon objave prvog albuma na svijetu, na 10- inčnom vinilu objavljen je i prvi album zabavne glazbe u Hrvatskoj

smo-se-nekoliko-sjajnih-trenutaka/)

prije 1 tjedan

Random

Premينو Alexi Laiho, frontmen grupe Children of Bodom (/vijesti/preminuo-alexi-laiho-frontmen-grupe-children-of-bodom/)

prije 1 godinu

Odličan jazz u Zagrebu - Zadeno Trio oduševili u Kontesi (/vijesti/odlican-jazz-u-zagrebu-zadeno-trio-odusevili-u-kontesi/)

prije 2 godine

Riječki NORD objavio debitantski single – „Play Restart“ (/vijesti/rijecki-nord-objavio-debitantski-single-play-restart/)

prije 6 godina

Wanted Men @ Tvornica kulture

(<https://www.gitare.info/page.php?id=7035&print=page>).

Riječ je bila o albumu “Pjeva vam Ivo Robić” legendarnog Mister Morgena – Ive Robića, a već dvije godine kasnije domaća glazbena scena dobila je i prvi autorski album rock glazbe “Naši dani” Grupe 220. Od tih početaka pa do danas domaća glazbena scena može se pohvaliti s između 9 i 10 000 snimljenih albuma te s više od 400 novih (<https://hdu.hr/2019/10/12/poslusajte-danas-jedan-album-u-cijelosti-u-cast-glazbenog-formata-koji-je-zauvijek-promijenio-svijet-glazbe/>) albuma u prosjeku godišnje. Iako je naša glazbena scena i dalje izrazito plodna, podaci o prodaji danas se dramatično razlikuju od onih od prije nekoliko desetljeća. Neki od najprodavanijih domaćih albuma svih vremena su “Bio sam naivan” (1982) Daniela Popovića koji je prodan u preko 725 000 primjeraka, dok su korak iza njega “Budi uvijek blizu” (1981) Novih Fosila s čak 712 000 prodanih primjeraka, a top tri zaokružuje Mate Mišo Kovač sa 700 000 prodanih primjeraka albuma “Mišo Kovač” (1971). Vrijedno je spomenuti da je Mate Mišo Kovač i danas rekorder ukupne prodaje albuma ovih prostora s prodanih preko dvadeset milijuna primjeraka. Najuspješnija godina prodaje albuma u povijesti domaće diskografije bila je 1983. kada je prodano preko 20 milijuna albuma, brojka koja danas zvuči nadnaravno. U to vrijeme najprodavanije ploče ostvarivale su srebrenu nakladu s 50 000, zlatnu sa 100 000, platinastu sa 150 000, a dijamantnu s 200 000 prodanih primjeraka, dok je danas za zlatnu ploču potrebno prodati nekoliko tisuća primjeraka, što za tadašnje pojmove ne predstavlja puno, ali u kontekstu današnjeg tržišta, izvedivo je samo nekolicini domaćih izvođača. Naklada albuma počela je padati još devedesetih godina kada je popularne ploče i kazete zamijenila proizvodnja CD-a, a od ranih 2000.-ih i pojave piratstva pad prodaje postao je još osjetniji kako na globalnoj svjetskoj sceni, tako i u Hrvatskoj. Jedan od najprodavanijih domaćih albuma u posljednjih dvadeset

godina su Gibonnijev "Mirakul"s preko 75 000 prodanih primjeraka koji bi već danas bilo gotovo nemoguće premašiti. Danas na domaćem tržištu dobro prolaze kompilacije i reizdanja, a što može potvrditi i polugodišnja lista prodaje domaćih albuma (<http://www.top-lista.hr/www/2021/07/15/polugodisnja-lista-prodaje-albuma-u-2021-godini/>) iz ove godine kojoj je na čelu reizdanje albuma "Haustor" grupe Haustor, slijedi reizdanje albuma "**Bistriji ili tuplji čovek biva kad...**" grupe Šarlo Akrobata, a na trećem još jedno reizdanje "Paket aranžman" s pjesmama novovalnih velikana Šarlo akrobata, Idola i Električnog Orgazma.

Daniel Popović - Bio sam naivan

Smanjena tiraža nije "hrvatski" problem, promjena tehnologija i trendova zahvatila je cijeli svijet te izvođači koji su nekada živjeli od prodaje fizičkih albuma, danas tako jednostavno ne bi mogli opstati. Fokus zarade prebačen je na live nastupe, radijske tantijeme, publishing i naravno streaming servise od kojih ogroman broj izvođača ostvaruje malu i zanemarivu zaradu te oko čije financijske raspodjele se unutar industrije i dalje vode velike rasprave. Gdje se u cijeloj ovoj situaciji nalaze albumi? Za razliku od situacije od prije nekoliko desetljeća danas možemo govoriti o dvije vrste prodaje, fizičkoj i digitalnoj. Od fizičke prodaje na našem tržištu prave zarade više gotovo i nema, pa čak i ako čujete da se netko

hvali s rasprodanim nakladama brojke tiskanih primjeraka uglavnom se svode na nekoliko stotina što je kap u moru tiražama iz nekih drugih dana, a još kada se u cijelu računicu ubroji i trošak proizvodnje slika je još jasnija. No, to ne znači da će fizička proizvodnja u potpunosti iščeznuti, štoviše, CD, ploča ili kazeta i dalje imaju posebno mjesto u srcu publike te je potpuno drugačiji osjećaj posjedovati fizički primjerak albuma omiljenog izvođača od onog kada samo upišete njegovome u tražilicu aplikacije. Fizički albumi danas više spadaju u domenu memorabilije, a memorabilija uvijek prolazi i nalazi svoje kupce jer je nostalgija moćna emocija. Svježi podatak iz Velike Britanije govori da je prodaja gramofonskih ploča porasla prvi puta u trideset godina (<https://www.theguardian.com/music/2021/dec/29/vinyl-uk-sales-highest-market-share-since-1990>)(prodano ih je preko pet milijuna), a najprodavaniji su bili novi albumi ABBA-e i Adele. Iako te brojke zvuče impresivno treba imati na umu da uz svaki skok prodaje fizičkih albuma (na kojem god mediju) usporedno dolazi i do nezaustavljivog skoka streaminga te je uz sve navedene faktore nerealno očekivati da će fizički albumi ponovno postati dominantan proizvod na tržištu glazbe. Sve što se događa na stranom tržištu na manjoj skali proporcionalnoj našem tržištu događa se i ovdje. Vinili su hit, CD-i se prodaju u manjim nakladama ili na koncertima, poneki izvođač izbacuje kazetu, a sve oči uprte su u streaming te se na njega pokušava naviknuti kako publiku tako i dio izvođača koji je još uvijek naviknut na klasične nosače zvuka. U svrhu ponovne popularizacije albuma hrvatska diskografska udruga prije četiri godine, po uzoru na inozemne inicijative započela je s obilježavanjem Nacionalnog dana albuma. Dan koji se održava u listopadu na godišnjicu objave prvog albuma na svijetu, praćen je nizom aktivnosti u suradnji s izvođačima, diskografskim kućama, autorima i

ostalim akterima glazbene scene kojima je cilj podsjetiti i naglasiti važnost glazbenih albuma kao krune stvaralaštva, bio on u fizičkom ili digitalnom obliku.

Haustor - Moja prva ljubav (Official lyric video)

Za ljubitelje glazbe ovo je savršeno vrijeme za biti živ, jer nikada nije postojalo više opcija kako se “dokopati” albuma omiljenih izvođača, preferirali streaming ili dobre stare fizičke nosače zvuka. Albumi i dalje zauzimaju važno mjesto u katalogima izvođača te bi im trebali biti dugoročni cilj čak i ako rad na njima potraje i po nekoliko godina jer iako singlovi možda na tržištu prolaze bolje i brže i dalje su samo predjelo koje “smažemo” čekajući glavno jelo.

Ovaj sadržaj nastao je u sklopu projekta
"Poticanja novinarske izvrsnosti u 2021. godini"
Agencije za elektroničke medije.

VIJEĆE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE

MIRTA KLARIĆ (/AUTORI/MIRTA-KLARIC/)

Urednica odjela razvoja, produkcije i realizacije zabavnog sadržaja

PRAVNE NAPOMENE (/PRAVNE-NAPOMENE/)

POSTANI DIO TIMA (/POSTANI-DIO-TIMA/)

PARTNERI (/PARTNERI/)

(~~https://www.instagram.com/consulthardrop/~~https://www.instagram.com/consulthardrop/channel/UCkg_Kr4VdUkVreiaRQpV-
9w)